Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015 Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1369

Vragen van het lid **Kuzu** (Groep Kuzu/Öztürk) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat de gemeente Amsterdam onwettige eisen heeft gesteld bij een huisvestingsaanvraag door een school voor bijzonder onderwijs* (ingezonden 3 februari 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 25 februari 2015)

Vraag 1
Bent u op de hoogte van het memo van de gemeente Amsterdam[1], waarin de gemeente een mandaat eist binnen het bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs Amsterdam (SIO), welke geen relatie heeft met het uitvoeren van haar wettelijke taak, namelijk het beschikbaar stellen van onderwijshuisvesting? Zo ja, deelt u de mening dat het de overheid past om terughoudend te zijn met een dergelijke inmenging bij instellingen voor bijzonder onderwijs in Nederland?

Antwoord 1
Ja, ik ben op de hoogte van het bedoelde memo uit 2012. De gemeente Amsterdam heeft mij laten weten deze voorwaarden te hebben losgelaten reeds voor het advies van de Onderwijsraad van juli 2013. Ja, die mening deel ik.

Vraag 2
Bent u op de hoogte van het advies van de Onderwijsraad op 10 juli 2013[2], waarin wordt gesteld dat de eisen die de gemeente Amsterdam stelt niet wettig zijn en de huisvesting onterecht wordt onthouden aan de SIO?

Antwoord 2
Ja.

[1] Eisen gemeente aan een toezichthoudende raad en businessplan, 8 mei 2012
[2] Onderwijsraadadvies Afwijzing huisvestingsaanvraag SIO, 2013. http://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2013/adviesaanvraag-afwijzing-huisvestingsaanvraag-sio-6814/item6814

ah-tk-20142015-1369
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Vraag 3
Herinnert u zich de antwoorden op eerdere vragen over de onwettige eisen die de gemeente Amsterdam stelt aan scholen voor bijzonder onderwijs?[3]

Antwoord 3
Ja.

Vraag 4
Wat vindt u ervan dat de gemeente Amsterdam de rechterlijke uitspraak van 10 december 2014 negeert en daarmee de rechtsstaat ondermijnt, met als gevolg dat burgers het vertrouwen verliezen in de overheid?[4]

Antwoord 4
Er is geen sprake van dat de gemeente Amsterdam de rechterlijke uitspraak negeert. De rechter heeft geoordeeld dat de gemeente een nieuw besluit moet nemen op de huisvestingsaanvraag van het bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs in Amsterdam en omstreken (SIO). De gemeente heeft een nieuw besluit in voorbereiding. Daarnaast heeft de gemeente mij laten weten in hoger beroep te zijn gegaan tegen de uitspraak.

Vraag 5
Onderschrijft u dat het niet wenselijk en wettelijk onhoudbaar is om huisvestingsgeld voor scholen als machtsmiddel aan te wenden door een gemeente? Zo ja, wat gaat u ondernemen tegen gemeenten die dat wel doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
Ja, ik ben het met de vraagstellers eens dat dat onwenselijk is. Er zijn mij geen actuele gevallen bekend van gemeenten die huisvestingsgeld aanwenden als machtsmiddel. Er is dus geen actie nodig.

Vraag 6
Zijn er andere gemeenten in Nederland die weigerachtig omgaan met hun plicht om voor onderwijshuisvesting te zorgen? Zo ja, kunt u benoemen bij welke gemeenten en in welke gevallen dit zich voor heeft gedaan?

Antwoord 6
Zoals ook blijkt uit mijn antwoord op vraag 4, is er geen sprake van dat de gemeente Amsterdam weigerachtig omgaat met deze plicht. Mij is één geval in een andere gemeente bekend waarbij het gemeentebestuur de medewerking aan nieuwe huisvesting van een school had opgeschort. De Raad van State heeft in dat geval in hoger beroep geoordeeld dat de gemeente alsnog in de huisvesting van de betreffende school moest voorzien (uitspraak van 30 december 2009, 200904720/1/H2).

Vraag 7
Hoeveel klachten zijn er landelijk binnengekomen rondom de schending van het niet uitvoeren van wettelijke taken van gemeenten en zijn er hiervan meldingen bij bureau integriteit gemaakt?

Antwoord 7
Voor zover ik weet, zijn er geen signalen ontvangen van taakverwaarlozing van gemeenten met betrekking tot de taakuitvoering van artikel 76k van de Wet voortgezet onderwijs. Taakverwaarlozing is overigens geen onderwerp waar het bureau integriteit zich mee bezighoudt.

Vraag 8
Zijn er maatregelen getroffen om herhaling van het stellen van onwettige eisen door gemeenten aan scholen voor bijzonder onderwijs aan banden te leggen? Zo ja, welke maatregelen zijn er getroffen? Zo nee, waarom heeft u geen maatregelen getroffen?

---

[3] Aanhangsel van de Handelingen, Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, nummer 2817
[4] Verzoek tot voorlopige voorzieningen (het beroep met zaaknummer AMS 14/6331)

Antwoord 8
Nee. De wettelijke stichtingsprocedure bevat voldoende waarborgen voor de totstandkoming van een nieuwe school binnen de grenzen van de vrijheid van onderwijs.
De stichtingsprocedure voor een school voor voortgezet onderwijs is vastgelegd in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Ik beoordeel of de leerlingenprognose goed is opgesteld en of de aanvraag aantoont dat het verwachte aantal leerlingen 6 en 10 jaar later de wettelijke stichtingsnormen haalt. Bij deze beoordeling heb ik geen discretionaire bevoegdheid. De aanvraag wordt alleen afgewezen als de stichtingsnorm niet gehaald wordt.
De besluitvorming ten aanzien van de huisvestingsaanvraag, die volgt op mijn goedkeuring van de stichtingsaanvraag, ligt bij de gemeente. Op die besluitvorming zijn de weigeringsgronden van artikel 76k van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) van toepassing. Tegen een besluit van de gemeente op een huisvestingsaanvraag staan voor de aanvrager bezwaar en beroep open. SIO heeft die rechtsmiddelen benut.

Vraag 9
Deelt u de mening dat er een aanpak moet komen om gemeenten te dwingen om binnen hun bevoegdheden te blijven als het gaat om uitvoering van gemeentelijke taken die burgers of maatschappelijke instellingen direct raken? Zo ja, welke stappen gaat u ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9
Nee. Het is aan de rechter om een oordeel te vellen over een geschil aangaande een gemeentelijk besluit. Daarnaast kan in voorkomend geval door de toezichthouder – in casu het Rijk – gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die het interbestuurlijk toezicht biedt. Dit acht ik afdoende.

Vraag 10
Vindt u het onwenselijk dat de gemeente Amsterdam het advies van de Onderwijsraad minacht door het advies te negeren en vast te houden aan de onwettige eisen? Zo ja, wat gaat u hiertegen doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10
Ik deel uw mening niet dat de gemeente Amsterdam het advies van de Onderwijsraad zou minachten en negeren. De Onderwijsraad concludeerde dat het college van burgemeester en wethouders geen aanvullende voorwaarden kan stellen voor het toekennen van een huisvestingsaanvraag. De gemeente heeft zoals gezegd het stellen van voorwaarden losgelaten voor het advies van de raad van juli 2013. In 2014 heeft de gemeente de huisvestingsaanvraag van SIO beargumenteerd afgewezen. SIO heeft bezwaar en beroep aangetekend tegen dat besluit. Conform de uitspraak van de rechter van 10 december 2014 heeft de gemeente een nieuw besluit in voorbereiding. De weigeringsgronden neergelegd in artikel 76k van WVO zijn onverkort van toepassing.

Vraag 11
Klopt het dat de gemeente Amsterdam omtrent de huisvestingsaanvraag van 2012 nog steeds geen beslissing heeft genomen op basis van artikel 76k van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)? Hoe beoordeelt u dit?

Antwoord 11
Zie het antwoord op de vragen 4 en 10.

Vraag 12
Deelt u de mening dat er een onderzoek moet worden gedaan naar de betrokken ambtenaren, in verband met het eisen van zeggenschap binnen het SIO-bestuur als tegenwicht voor het beschikbaar stellen van passende onderwijshuisvesting? Zo ja, wanneer gaat u dit onderzoek uitvoeren? Zo nee, waarom deelt u deze mening niet?

Antwoord 12
Nee. Zoals ik in het antwoord op vraag 9 heb gesteld, staan SIO voldoende rechtsmiddelen ter beschikking om het handelen van de gemeente juridisch te laten toetsen.

Overigens deel ik de zorgen van de gemeente Amsterdam ten aanzien van de bestuurders van SIO. Zoals bekend heeft de heer Khoulani, van 1 september 2013 tot 5 september 2014 bestuurslid van SIO, in juni 2014 openlijk opgeroepen tot steunbetuiging aan ISIS (tegenwoordig IS). Zowel de VN, EU, als Nederland hadden IS destijds al bestempeld als een terroristische organisatie. Het gedachtengoed en gruwelijk handelen van IS zijn verwerpelijk. Het is naar mijn oordeel niet aanvaardbaar dat een bestuurder van een school, dan wel school in oprichting, dit soort uitspraken doet en dat het bestuur daar niet onmiddellijk en onvoorwaardelijk afstand van neemt en daar niet tegen optreedt. De school is een plek waar jongeren elkaar ontmoeten en waar burgerschap wordt voorgeleefd. In de kern gaat burgerschap over de essentiële waarden die het fundament zijn van onze democratische samenleving. Het prediken van geweld en onverdraagzaamheid is daarmee volstrekt in strijd.
Zoals ik uw Kamer op 1 juli 2014 meldde in antwoord op vragen van de leden Jadnanansing en Marcouch (Aanhangsel van de Handelingen, Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, nummer 2401), zal ik, zodra de school daadwerkelijk in aanmerking komt voor bekostiging, de Inspectie van het Onderwijs vragen onderzoek te doen naar de mate waarin dit bestuur geloofwaardig invulling kan geven aan de geldende bekostigingsvoorwaarden, waaronder de wettelijke burgerschapstaak. Mijn uitgangspunt daarbij zal zijn om alle middelen in te zetten om voor alle leerlingen goed onderwijs zeker te stellen, in overeenstemming met de Nederlandse democratische rechtsorde.

Vraag 13
Vindt u, evenals de Onderwijsraad en de rechter, dat de SIO in aanmerking komt voor passende onderwijshuisvesting in Amsterdam binnen de kaders van artikel 76k WVO? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13
De gemeente is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de huisvestingsaanvraag. Conform de uitspraak van de rechter heeft de gemeente Amsterdam een nieuw besluit in voorbereiding. Daarnaast heeft de gemeente hoger beroep aangetekend. Ik meng me niet in deze juridische procedure. Ik ben verantwoordelijk voor de besluitvorming over het toekennen van bekostiging aan een nieuwe school. Daarvan is sprake zodra er een huisvestingsverklaring is. In mijn antwoord op vraag 12 heb ik mijn zorgen over het bestuur van SIO toegelicht. Die zorgen leiden er toe dat ik geen vertrouwen heb ik in dit specifieke bestuur en een onderzoek zal starten zodra ik een besluit moet nemen over de bekostiging.

E-doc: 727934
E-doc uitgaande brief: 728460